

Universitat de Lleida

GUÍA DOCENTE **ECONOMÍA Y EMPRESA**

Coordinación: Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo

Año académico 2013-14

Información general de la asignatura

Denominación	Economía y Empresa
Código	101804
Semestre de impartición	Anual Avaluació Continuada
Carácter	Troncal
Número de créditos ECTS	9
Créditos teóricos	0
Créditos prácticos	0
Coordinación	Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo
Departamento/s	Economia Aplicada / Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Distribución carga docente entre la clase presencial y el trabajo autónomo del estudiante	9 ECTS (25h/ECTS) 225 horas (40%) 90h presenciales (60%) 135h trabajo autónomas
Información importante sobre tratamiento de datos	Consulte este enlace para obtener más información.
Idioma/es de impartición	Catalán (60%) Castellano (40%)
Distribución de créditos	La parte de Economía supone 6 créditos La parte de Empresa supone 3 créditos.
Horario de tutoría/lugar	Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo Dimarts de 14,30h a 16,30h., així com dijous de 11h a 14h. (Despatx 0.20. Edifici Facultat de Dret i Economia) María Isabel Juárez Rubio Divendres de 12h a 15 h. (Despatx 3.24. Edifici Facultat de Dret i Economia)

Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo (Part d'Economia)
María Isabel Juárez Rubio (Part d'Empresa)

Información complementaria de la asignatura

Dentro del Plan de Estudios, la asignatura se compone de dos partes claramente diferenciadas: la correspondiente a Economía y la correspondiente a Empresa. La primera equivale, en cuanto a cantidad de temas y tiempos de dedicación, a las dos terceras partes del total, lo que, en términos de créditos ECTS supone 6 créditos de un total de 9. La misma proporcionalidad se mantiene a grandes trechos en el cómputo total de la calificación final, una vez obtenido por el alumno un mínimo de puntuación que acredite la asimilación y conocimiento de los contenidos básicos de cada parte.

Objetivos académicos de la asignatura

Objectius

1. **Explicar els conceptes econòmics i comptables** (CB1, CES1, CEU1, CEU2).
1. **Utilitzar la informació econòmica, estadística i empresarial rellevant** (CB1, CB2, CES1, CES2).
1. **Utilitzar la terminologia tècnica pròpia del àmbit econòmic i empresarial** (CES1, CES2, CEU1, CEU2).
1. **Assolir uns coneixements bàsics sobre la informació financera facilitada per les empreses a partir dels comptes anuals** (CES2, CEU2).

Competencias

Competencias estratégicas de la Universidad de Lleida

- Corrección en la expresión oral y escrita

Objetivos

- Utilizar la terminología técnica propia del ámbito económico y empresarial

Competencias transversales de la titulación

- Capacidad de análisis y síntesis (C. Instrumental)

Objetivos

- Explicar los conceptos económicos y contables
- Utilizar la información económica, estadística y empresarial relevante

- Capacidad para el trabajo en equipo. (C. Interpersonal)

Objetivos

- Utilizar la información económica, estadística y empresarial relevante

Contenidos fundamentales de la asignatura

1. El problema económico.

La ciencia económica: economía positiva y normativa.

Microeconomía y macroeconomía.

2. Las macromagnitudes económicas.

El PIB, la renta nacional, y el gasto nacional.

Los sectores económicos. El sector público.

3. Los sistemas económicos en el transcurso de la historia.

La economía de mercado, y los sistemas de planificación central.

Competencia perfecta y fallos del mercado.

4. La estabilización económica: paro e inflación.

Políticas de oferta y políticas de demanda

La política fiscal expansiva y contractiva.

5. El dinero i la actividad económica.

El tipo de interés y la oferta monetaria.

Política monetaria expansiva y restrictiva.

6. La banca y los mercados de capitales.

La creación del dinero bancario.

La política financiera.

7. Los bienes públicos.

Externalidades positivas y negativas.

Bienes mixtos y bienes preferentes.

8. La redistribución de la renta y la riqueza.

Criterios de justicia social.

Instrumentos de política redistributiva. Los límites de la redistribución.

9. El presupuesto del sector público.

Principios presupuestarios.

Estructura del presupuesto. El ciclo presupuestario.

10. La deuda pública.

Clases de deuda pública.

Las fases de la deuda. Límites al déficit y deuda pública.

11. El federalismo fiscal.

El reparto de las competencias entre los niveles de gobierno.

La financiación de las haciendas subcentrales.

12. Los principios de la imposición.

Clases de ingresos públicos.

Los costes de imposición.

13. La imposición sobre la riqueza.

El impuesto sobre el patrimonio.

El impuesto sobre las herencias.

El impuesto de transmisiones patrimoniales.

14. Los impuestos sobre la renta: personas físicas y sociedades.

Sujeto pasivo, base imponible y deuda tributaria.

Incentivos fiscales a la inversión.

La integración de los impuestos de personas físicas y sociedades.

15. La imposición sobre las ventas y el consumo.

Clases de impuestos sobre ventas.

El impuesto sobre el valor añadido: sujeto pasivo, base imponible y deuda tributaria.

El impuesto sobre consumos específicos.

16. La contabilidad

Desarrollo histórico y responsabilidad social de la empresa.

Usuarios de la información contable.

Información financiera y conflicto de intereses.

Efectos económicos de la información contable.

Regulación de la información financiera.

17. El marco conceptual en nuestro sistema contable

El nuevo Plan General Contable del 2007.

Marco conceptual: Cuentas anuales; Imagen fiel; Requerimientos de información; Principios contables; Elementos de las cuentas anuales; Criterios de registro y valoración.

Los estados financieros: objetivos y clasificación; Documentos obligatorios; Formulación, aprobación y comunicación.

18. Estudio del balance

Activo no corriente.

Activo corriente.

El patrimonio neto.

El pasivo no corriente.

El pasivo corriente.

19. Estudio de la cuenta de pérdidas y ganancias

Concepto y clasificación del resultado.

Componentes del resultado: ingresos y gastos.

Estructura y contenido de la cuenta de pérdidas y ganancias

20. Estado de cambios en el patrimonio neto

Modelo PIME y estructura de la cuenta.

Breve referencia al doble estado en empresas obligadas a formular cuentas anuales normales.

21. La memoria

Concepto, funciones de este estado financiero y condiciones de formulación.

El contenido mínimo de una memoria para PIME.

22. Información complementaria a las cuentas anuales

Informe de gestión: contenido y sociedades obligadas a formularlo.

Informe de auditoria: tipos de informe y sociedades obligadas a ser auditadas

El estado de flujos de efectivo: su obligatoriedad para empresas que formulen cuentas anuales normales.

Utilidad de este nuevo estado para terceros.

Información segmentada a incluir en la memoria.

23. El análisis financiero de las cuentas anuales

Endeudamiento.

Solvencia.

Gestión de cobros y pagos.

Gestión de activos.

El Fondo de Maniobra.

El punto de equilibrio.

Medición de la rentabilidad.

Plan de desarrollo de la asignatura

Metodología

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1	1. El problema econòmic	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 1	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
2	2. Les macromagnituds econòmiques	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 2	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
3	3. Competència perfecta i fallades del mercat	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 3	6
	Comentari article de premsa	Pràctica d'aula	1		
4	4. Estabilització econòmica: atur i inflació	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 4	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
5	5. El diner i l'activitat econòmica	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 5	6
	Comentari article de premsa	Pràctica d'aula	1		
6	6. La banca i els mercats de capitals	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 6	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
7	7. Els béns públics	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 7	6
	Comentari article de premsa	Pràctica d'aula	1		
8	8. La redistribució de la renda i la riquesa	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 8 Preparació presentació a l'aula del tema 8	3 3
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
9	Setmana d'avaluació	1er. Examen parcial (Prova escrita)	3		
10	9. El pressupost del sector públic	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 9 Preparació presentació a l'aula d'un dels temes 8 o 9	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8 i 9 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
11	10. El deute públic	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 10 Preparació presentació a l'aula d'un dels temes 8, 9 o 10	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8, 9 i 10 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
12	11. El federalisme fiscal	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 11 Preparació presentació a l'aula d'un dels temes 8, 9, 10 i 11	3 3

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
	Exposició oral d'un dels temes 8, 9, 10 i 11 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
13	12. Els principis de la imposició	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 12 Realització d'un treball en grup	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8, 9, 10 i 11 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
14	13. La imposició sobre la riquesa	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 13 Realització d'un treball en grup	3 3
	Presentació pels alumnes d'un treball en grup	Pràctica d'aula	1		
15	14. Els impostos sobre la renda: persones físiques i societats	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 14 Realització d'un treball en grup	3 3
	Presentació pels alumnes d'un treball en grup.	Pràctica d'aula	1		
16	15. La imposició sobre les vendes i el consum	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 15 Realització d'un treball en grup	3 3
	Presentació pels alumnes d'un treball en grup.	Pràctica d'aula	1		
17	Setmana sense docència	Tutories	3		
18	Setmana d'avaluació	2n. Parcial (Prova escrita)	3		
19	Setmana de recuperació	Recuperació 1er. Parcial (Prova escrita)	3		
TOTALS (Economia)			60		90

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
20	16. La comptabilitat	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 16	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
21	16. La comptabilitat	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 16	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
22	17. Marc conceptual en el nostre sistema comptable	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 17	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
23	17. Marc conceptual en el nostre sistema comptable	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 17	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
24	18. Estudi del balanç	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 18	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
25	18. Estudi del balanç	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 18	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
26	19. Estudi compte pèrdues i guanys	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 19	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
27	19. Estudi compte pèrdues i guanys	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 19	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
28	Setmana d'avaluació	3er. Parcial (Proba escrita)	2		
29	20. L'estat de canvi en el patrimoni net	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 20	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,5		
30	21. La memòria	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 21	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,75		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
31	21. La memòria	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 21	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,75		
32	22. Informació complementària als comptes anuals	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 22	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,75		
33	22. Informació complementària als comptes anuals	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 22	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,75		
34	23. Anàlisi financer dels comptes anuals	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 23	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,75		
35	23. Anàlisi financer dels comptes anuals	Lliçó magistral	1	Estudi individual de l'alumne del Tema 23	3
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	0,75		
36	Setmana sense docència	Tutories			
37-38	Setmanes d'avaluació	4rt. Parcial (Prova escrita)	2		
39-40	Setmanes de recuperació	Recuperació 3er. Parcial (Prova escrita)	2		
TOTALS (Empresa)			30		45

(2) HTP = Hores de Treball Presencial

(3) HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema de evaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA:

4 PROVES ESCRITES: Exàmens escrits desenvolupant temes del programa. Es faran al llarg del curs, amb una periodicitat aproximada de 2 mesos. Representaran el 50% de la nota global, el 10% cada un respectivament. Dos correspondran a la part d'Economia (temes 1-15), i els altres 2 a la part d'Empresa (temes 16-23). El primer dels dos exàmens realitzats en cada una d'aquestes parts serà objecte de possible recuperació quan la nota obtinguda inicialment sigui inferior al 50% de la nota màxima potencial, es a dir, inferior a 5 sobre 10.

PROVES PRÀCTIQUES: Exercicis escrits sobre explicacions a classe, comentant articles de la premsa econòmica, texts recomanats, exercicis de comptabilitat, etc. Es realitzaran amb una periodicitat aproximada de

deu a quinze dies. En total representaran el 20% de la nota final, corresponent un 10% a la part d'Economia (temes 1-15) i l'altra 10% a la part d'Empresa (temes 16-23). La qualificació obtinguda en aquest apartat no serà objecte de possible recuperació mitjançant qualsevol forma de prova alternativa.

EXPLICACIÓ D'UN TEMA DEL PROGRAMA A CLASSE: Prova oral desenvolupant el contingut del tema (dins dels temes 9, 10, 11 i 12 del programa) i contestant les preguntes que es formulin pel professor i la resta d'alumnes. Les intervencions es desenvoluparan de forma successiva des del 15 de novembre fins al 9 de desembre. El valor d'aquesta prova serà d'un 20% de la nota final.

ELABORACIÓ I PRESENTACIÓ EN GRUP D'UN TREBALL SOBRE CERTES MATÈRIES DEL PROGRAMA: Les presentacions a classe i lliuraments dels treballs es faran de forma successiva, des del 15 de desembre fins al 20 de gener., aproximadament. El valor d'aquesta prova serà d'un 10% de la nota final.

En tot cas, la no presentació a cap de les 4 Proves Escrites, mes un nombre inferior a la tercera part de les Proves Pràctiques realitzades, implicarà la consideració com a "No Presentat" de l'alumne, als efectes de la qualificació final.

Bibliografía y recursos de información

Bibliografía y recursos

MARTIN SIMÓN, J.L.: Principios de Economía. Madrid; Pearson Educación 2003

CORONA, F. ; DIAZ, A.: Introducción a la Hacienda Pública. Barcelona; Ariel 2000

ÁLVAREZ, F., CORONA, F., DÍAZ, A.: Economía Pública: Unaintroducción. Barcelona; Ariel (Economía) 2007

CARRASCO GALLEGO, A. y otros. Estados financieros teoría y casos prácticos. Editorial Pirámide. 200

AMAT I SALAS, Oriol. *Análisis de Balances*. Accid - Ed. Profit. 2008.

AMAT I SALAS, Oriol. *Análisis integral de empresas*. Editorial Profit. 2008

Bibliografía complementaria

FUENTES QUINTANA, E. (1987): Hacienda Pública. Vol. I i II. Madrid: R. García Blanco.

ALBI, E., GONZÁLEZ-PÁRAMO, J.M., ZUBIRI, I. (2000): Economía Pública I. Barcelona: Ariel.

STIGLITZ, J.E. (1992): La economía del Sector Público. Barcelona: A. Bosch.